

ผลของโปรแกรมความเข้มแข็งทางใจต่อกลุ่มผู้บำบัดยาเสพติดในคลินิกบำบัด

โรงพยาบาลแม่ลาว อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย

นางพิกุล ทองรักษ์ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

บทคัดย่อ : จากสถานการณ์ปัญหา ยาเสพติดทั้งในระดับโลกและในประเทศไทย พบมีจำนวนผู้ติดสารเสพติดอยู่ในระดับสูง รวมถึงสถานการณ์ของโรงพยาบาลแม่ลาวก็ไม่แตกต่างกัน มีการระบาดของสารเสพติดเกือบทุกชนิด โดยเฉพาะยาบ้า ผีนุ เฮโรอีนและสุรา จนทำให้เกิดปัญหาต่อครอบครัว เศรษฐกิจและสังคม ยาเสพติดเกิดผลกระทบหลายด้าน เกิดโรคร่วมทางจิตเวช สารเสพติด ส่งผลให้เกิดอาการทางจิต หูแว่ว ประสาทหลอน ซึ่งมีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดความรุนแรงต่อตัวเองและผู้อื่นได้ โรงพยาบาลแม่ลาว มีการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหายาเสพติด มีการจัดตั้งศูนย์เพื่อการคัดกรองผู้เข้ารับการรักษา มีการคิดรูปแบบการบำบัดรักษา โดยสนใจการสร้างเสริมความเข้มแข็งทางใจ เพราะเป็นความพร้อมทางด้านจิตใจที่จะเผชิญกับทุกสถานการณ์อย่างมั่นใจ และมีความอดทนต่อการเผชิญปัญหา และความเข้มแข็งทางใจนั้น สามารถพัฒนาให้มีระดับสูงขึ้นได้ ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะสร้างเสริมความเข้มแข็งทางใจ ให้แก่ ผู้ใช้สารเสพติด ให้มีพลังสุขภาพจิตเพิ่มขึ้น สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้ ตามสุขภาวะของตน เพื่อช่วยพัฒนาแนวทางการบำบัดรักษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความเข้มแข็งทางใจในกลุ่มผู้บำบัดสารเสพติดกลุ่มยาบ้าก่อน-หลังให้โปรแกรม เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง One-group intervention study เปรียบเทียบข้อมูลก่อน-หลัง การทดลองศึกษาในกลุ่มผู้เข้ารับการรักษาในคลินิกบำบัดสารเสพติด โรงพยาบาลแม่ลาวจำนวน 27 ราย ใช้เครื่องมือ 1) โปรแกรมการเสริมสร้างเสริมความเข้มแข็งทางใจ 2) แบบประเมินความเข้มแข็งทางใจ ของกรมสุขภาพจิต ผู้วิจัยได้ทำการประเมินความเข้มแข็งทางใจแก่ผู้เข้ารับการรักษา บำบัดยาเสพติด (ครั้งที่ 1) หลังจากนั้นให้โปรแกรมการเสริมสร้างเสริมความเข้มแข็งทางใจทุก 2 สัปดาห์ จำนวน 6 ครั้งๆละ 40 – 60 นาทีประเมินความเข้มแข็งทางใจหลังจากให้โปรแกรมครบ 6 ครั้ง รวม 10 สัปดาห์(ครั้งที่ 2) การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความเข้มแข็งทางใจก่อนและหลังการได้รับโปรแกรมการเสริมสร้างเสริมความเข้มแข็งทางใจ

ผลการวิจัย พบว่าโปรแกรมช่วยให้กลุ่มผู้บำบัดสารเสพติดมีความเข้มแข็งทางใจสูงขึ้น ทั้ง 3 ด้าน ด้านความทนทานทางอารมณ์เพิ่มขึ้น 4.00 ด้านกำลังใจเพิ่มขึ้น 2.29 และด้านการจัดการกับปัญหาเพิ่มขึ้น 2.26 มีความน่าเชื่อถืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p=0.000$) ซึ่งค่าคะแนนความเข้มแข็งทางใจที่เพิ่มขึ้นคาดว่าจะส่งผลให้สามารถป้องกันการเสพยาในคลินิกบำบัดได้

ข้อเสนอแนะ โปรแกรมความเข้มแข็งทางใจเป็นกระบวนการที่เน้นการพัฒนาทักษะแก่ผู้ที่จะสร้างเสริมความเข้มแข็งทางใจในชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นควรมีการติดตามระยะยาวเพื่อช่วยเหลือและให้การสนับสนุนให้ผู้บำบัดสามารถป้องกันตนเองไม่ให้กลับไปเสพยาและการดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพและการดูแลกลุ่มผู้บำบัดสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้บำบัดและพยาบาลเป็นสิ่งสำคัญ ช่วยให้ผู้บำบัดเกิดความไว้วางใจและให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรม